

PODRÓŻE OLEŃKI PO **GMINIE**

ALEKSANDRÓW KUJAWSKI

Drogie Dzieci,

Pragnę Was gorąco zaprosić do niezwykłej podróży po gminie wiejskiej Aleksandrów Kujawski, która słynie z przepięknych krajobrazów i niezwykłej przyrody obszaru Natura 2000.

Gmina Aleksandrów Kujawski położona jest w województwie kujawsko-pomorskim, znajduje się w bliskim sąsiedztwie Torunia, Włocławka i Bydgoszczy oraz Ciechocinka - słynnego uzdrowiska. W gminie Aleksandrów Kujawski mieszka ponad 11 tysięcy mieszkańców. Do swojej dyspozycji mają oni przedszkola, szkoły, place zabaw, boiska oraz bogatą ofertę wydarzeń kulturalnych i sportowych. Mieszkańcom dobrze tu się mieszka, co też potwierdza uzyskany przez gminę zaszczytny tytuł „Najbardziej przyjaznej gminy w województwie kujawsko-pomorskim” (wg plebiscytu Mała ojczyzna 2012 dziennika Rzeczpospolita). Staramy się stwarzać dobre warunki do powstawania i rozwijania inicjatyw gospodarczych. Nasze działania doceniła Izba Przemysłowo-Handlowa Województwa Kujawsko-Pomorskiego, wyróżniając gminę tytułem „Lidera wspierania przedsiębiorczości”. Nasza gmina to również atrakcyjne miejsca do wypoczynku: jeziora, trasy rowerowe (w tym przebiegająca przez całą Polskę – Wiśłana Trasa Rowerowa), ośrodki jazdy konnej, miejsca historyczne: szlak bursztynowy i rodzinny dom Edwarda Stachury.

Drogie Dzieci, pamiętajcie, że Wy – tak jak Wasi rodzice i dziadkowie – stanowicie wspólnotę naszej gminy. Wkrótce będziecie ją rozwijać, budować tu własne domy i pracować. Dlatego ważne, jest abyście swoją małą ojczyznę dobrze poznali. Oddaję Was w ręce naszej sympatycznej przewodniczki Oleńki, od której dowiecie się wielu bardzo ciekawych rzeczy o naszym wspólnym domu.

*Wójt Gminy Aleksandrów Kujawski
Andrzej Olszewski*

Wydawca: Ewerro Sp. z o.o.
ul. Senatorska 14, 42-400 Zawiercie
Rysunki: Magdalena Pietrzak
Tekst: Aleksandra Kubas-Chojna
Redakcja: Monika Harast
Skład: Bartłomiej Mortas

Gmina Aleksandrów Kujawski
ul. Słowackiego 12
87-700 Aleksandrów Kujawski
tel. (054) 282 20 59
www.gmina-aleksandrowkujawski.pl

Kolorowanka została wydana w ramach ogólnopolskiej akcji społecznej „Gmina jak malowana”, organizowanej przez stowarzyszenie – Centrum Rozwoju Lokalnego.

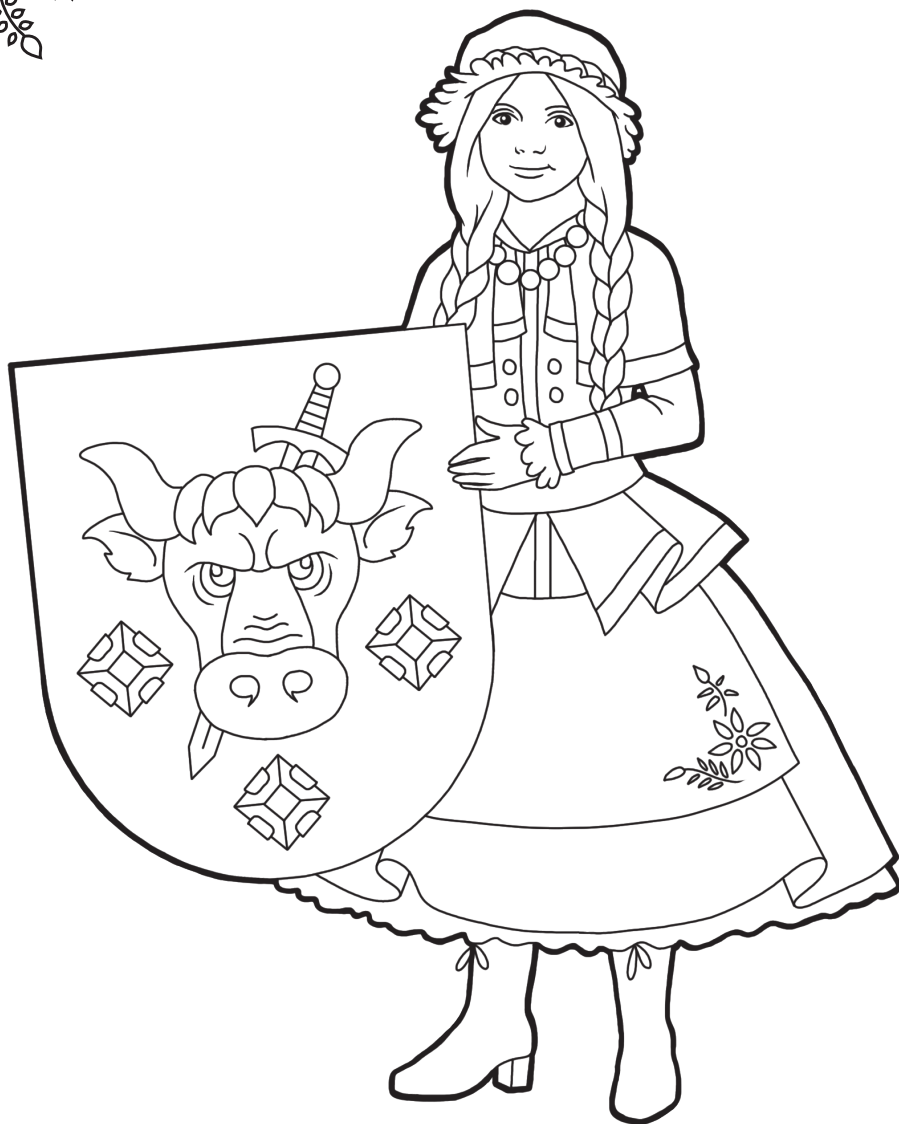

ISBN: 978-83-64909-02-3

Podróże Olenki po Gminie Aleksandrów Kujawski

Cześć, nazywam się Aleksandra, dla przyjaciół Ola. Jak pewnie domyślicie się po moim stroju, mieszkam na Kujawach, a dokładnie w gminie wiejskiej Aleksandrów Kujawski. Nazwa gminy wzięła się od miasta, które znajduje się w pobliżu. Gminę tworzy 28 sołectw, w których znajduje się 40 miejscowości. Obszar gminy jest bardzo ciekawy – może poszczycić się nie-zwykłą historią, zabytkami i piękną przyrodą. Zresztą zaraz sami się o tym przekonacie.

Herb Gminy Aleksandrów Kujawski

Żubr z mieczem w otoczeniu złotych kamieni to symbol Gminy Aleksandrów Kujawski. Herb ten stanowi nawiązanie do dwóch szlacheckich rodzin, które dawno temu władały tymi terenami. Byli to Pomianowie – stary ród kujawski oraz Służewscy herbu Sulima, którzy przybyli tu z Wielkopolski. Połączenie herbów tych rodzin stanowi obecny symbol gminy.

Szlak bursztynowy, a Autostrada Bursztynowa

Dawno temu, przez teren gminy przebiegał „Szlak bursztynowy”. Była to droga, którą podążali kupcy bursztynu znanego z Morza Adriatyckiego w kierunku Bałtyku. Na terenie naszej gminy istniała niegdyś karczma dla karawan, o czym dowodzą znalezione wiele lat później monety rzymskie i arabskie. Dziś autostradę A1 biegnącą z północy na południe nazwano na pamiątkę tamtych czasów Autostradą Bursztynową.

Dolina rzeki Tążyny

Przez teren naszej gminy przepływa rzeka Tążyna, która swój nurt kończy w Wiśle. Okolice Tążyny są bardzo piękne: znajdują się tu lasy i piaszczyste wydmy. Tążyna miała w przeszłości duże znaczenie. Wzdłuż rzeki przebiegała niegdyś granica pomiędzy zaborem pruskim i rosyjskim. A cóż to wystaje tam z zarośli? To pozostałości po ostatniej wojnie – bunkry i schrony niemieckie. W sumie wzdłuż brzegu jest ich 11.

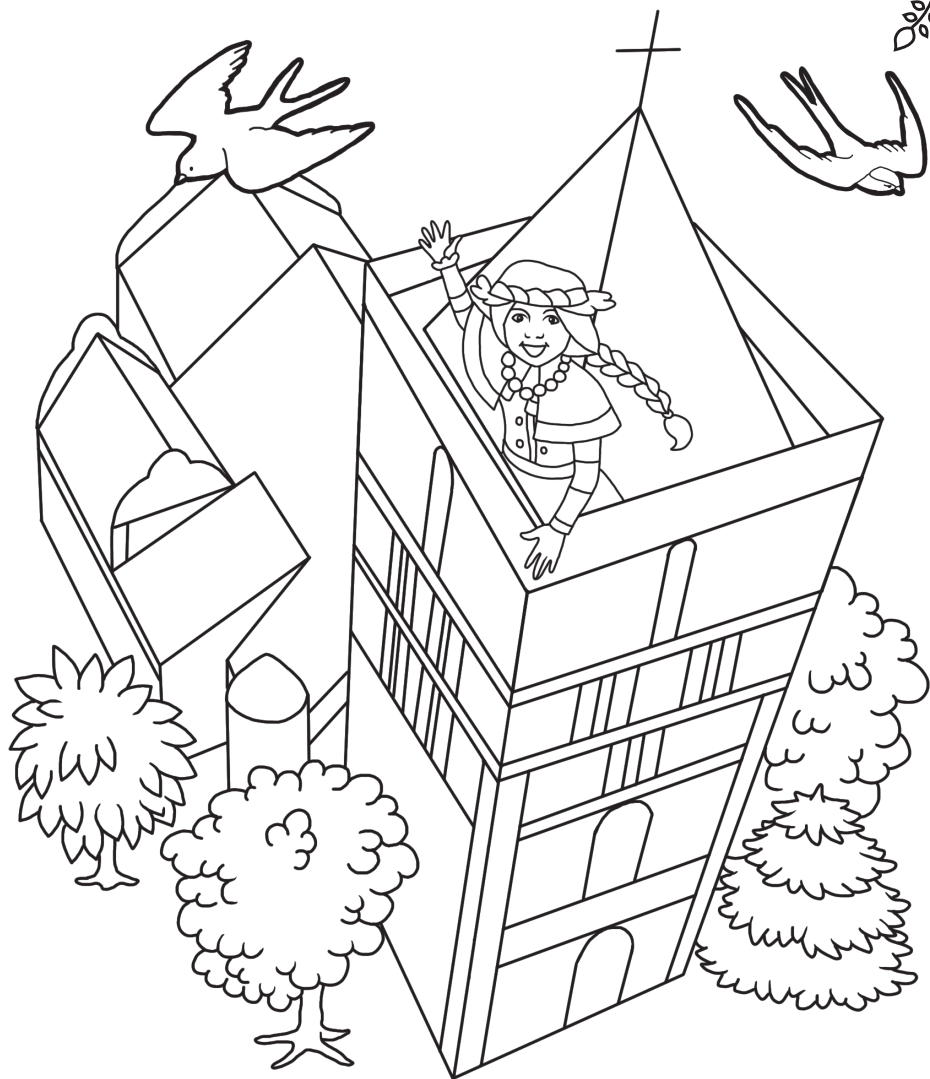
Dwory

Gmina słynie z licznych zabytków historycznych. Możemy podziwiać dwory i dworki w Opoczkach, Ostrowąsie, Ośnie, Plebance, Przybranowie, Słomkowie i Zdunach. Większość z nich znajduje się w rękach prywatnych i można podziwiać je tylko z zewnątrz. Barokowy pałac w Służewie niestety nie przetrwał do naszych czasów, a o jego istnieniu przypominają do dziś kroniki historyczne.

Dożynki Gminne – w podziękowaniu za plony

W ostatnią niedzielę sierpnia w wybranej wsi naszej gminy odbywają się Dożynki Gminne. Podczas Mszy Św. dziękujemy Bogu za plony i rolnikom za trud pracy na roli. W uroczystym orszaku, przy akompaniamencie orkiestry i zespołów ludowych, prezentowane są wieńce dożynkowe, kosze pełne owoców i warzyw. Wszędzie rozpylają się zapachy tradycyjnych przysmaków przygotowanych przez koła gospodyń wiejskich.

Kościół św. Jana Chrzciciela w Służewie

Nie jeden z Was pomyśli, że zostałam uwięziona w zamkowej wieży. Nic jednak bardziej mylnego. Ten budynek to nie zamek, a Kościół św. Jana Chrzciciela w Służewie. Został wybudowany w XVI wieku. Wnętrza kościoła kryją dzieła znanego rzeźbiarza Wacława Bębnowskiego, zaproszonego do Służewa przez ówczesnych dziedziców Wodzyńskich. Co ciekawe, Maria Wodzyńska była wielką miłością Fryderyka Chopina.

Kościół św. Jana Chrzciciela w Służewie

Z kościołem w Służewie związana jest legenda. Podczas I wojny światowej Niemcom zaczęło brakować broni. Postanowili przetopić dzwon kościelny na armatę. Nie mogli go jednak wynieść z dzwonnicy, gdyż był zbyt wielki. Rozbili go na drobne kawałki i zrzucali z dzwonnicy na ziemię. Mieszkańcy Służewa kawałki te szybko zebrali i ukryli w swoich domach. Po wojnie z tych fragmentów odlano nowy dzwon.

Sanktuarium Matki Bożej Ostrowskiej

Sanktuarium w Ostrowąsie jest jednym z najbardziej znanych na Kujawach Wschodnich i od wieków stanowi cel pielgrzymek. Wyjątkowość sanktuarium Matki Bożej „Pani Kujaw” związana jest z cudownym obrazem Najświętszej Maryi Panny z Dzieciątkiem w koronach papieskich. Wieloletni proboszcz i jednocześnie kustosz sanktuarium ks. kan. Jan Matusiak założył tu w 1979 r. Orkiestrę Dętą „Księżnej Kujaw”, która po jego śmierci otrzymała jego imię.

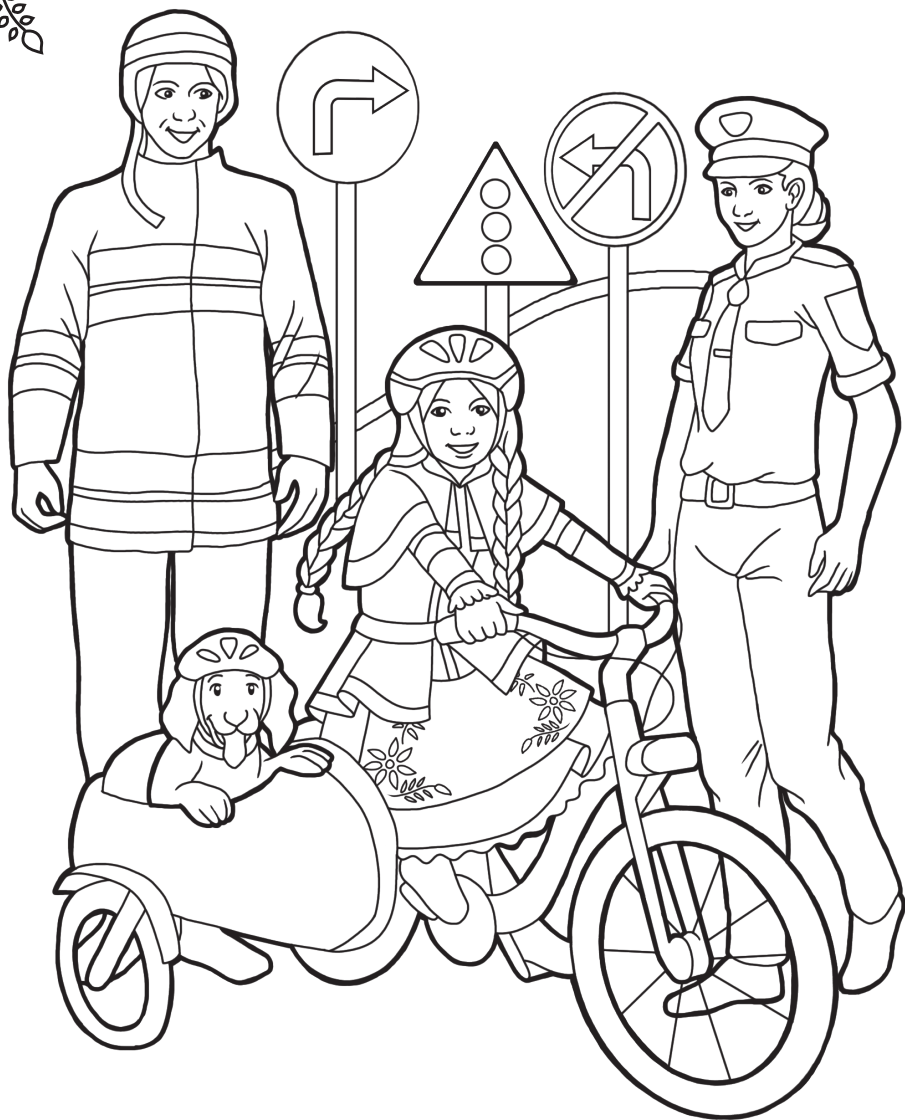
Sanktuarium Matki Bożej Ostrowąskiej

Legenda głosi, że nad brzegiem jeziora Ostrowąs pasterka zauważyła na drzewie obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem na ręce. Obraz przeniesiono do oddalonego o 3 km Brzeźna, w którym planowano wzniesć kościół. Stąd jednak, jak głosi podanie, obraz „uszedł przez jezioro (...) nocą, w aureoli blasku i niezwykłego światła” na pierwotne miejsce. Uznano wówczas, że Maryja dopomina się o Ostrowąs, jako miejsce swej obecności na ziemi kujawskiej. Wdzięczni za ten wybór mieszkańcy regionu wybudowali tu świątynię.

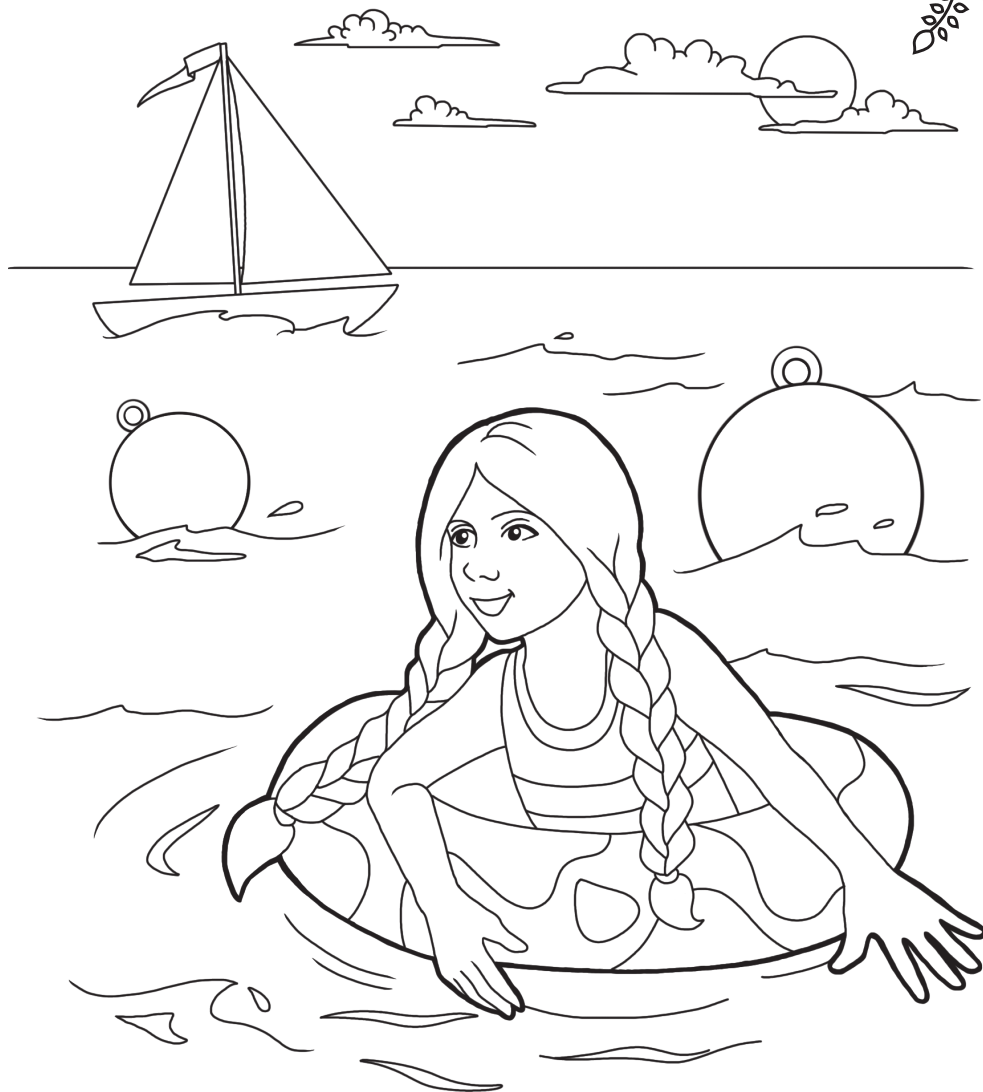
Dom Edwarda Stachury w Łazieńcu i „Biała Lokomotywa”

Z naszą gminą związany jest słynny pisarz Edward Stachura. Jako młody chłopiec wraz z rodzicami zamieszkał we wsi Łazieniec, gdzie do dziś stoi jego rodzinny dom. O jego związkach z Kujawami przypomina obecnie literacki festiwal „Biała Lokomotywa”. Jego nazwa wywodzi się od znanej piosenki Stachury. Spotkania poetyckie odbywają się w autentycznych miejscach, gdzie niegdyś żył i tworzył poeta.

Przyjazna Gmina

Co roku w naszej gminie przed wakacjami odbywa się Mega Piknik pod hasłem: „Przyjazna Gmina”. Strażnicy gminni, policjanci i strażacy przypominają wtedy o zasadach bezpieczeństwa. W trakcie pikniku można zobaczyć pokazy ratownictwa, jak również wziąć udział w licznych zabawach czy też zmierzyć się z rowerowym torem przeszkód.

Jeziora w Służewie i w Ostrowąsie

W naszej gminie mamy dwa jeziora. Można tam wypożyczać kajaki oraz rowery wodne. Pierwsze z nich położone jest w centrum miejscowości Służewo. Drugie natomiast jest znacznie większe i znajduje się w Ostrowąsie, gdzie na terenie ośrodka rekreacyjnego można zjeść ciepły posiłek i odpocząć. Każde z jezior przywita nas złotym piaskiem plaży.

Szlaki rowerowe

Gmina Aleksandrów Kujawski to również idealne miejsce dla wielbicieli rowerów i spacerów. Mamy tu kilka bardzo ciekawych szlaków rowerowych, m.in. czerwony szlak im. Stanisława Nowakowskiego. Przez gminę, ocierając się o obszar Natura 2000, przebiega licząca ponad 1000 km Wiśłana Trasa Rowerowa, która łączy Beskidy z Bałtykiem. Spacerowiczom i turystom pieszym dedykowane są szlaki Wiślany, Solny i Kujawski.

Konie w Gminie Aleksandrów Kujawski

Porzucamy na chwilę rower i przesiadamy się na inny środek lokomocji. Chcę Wam przedstawić Łatkę, który mieszka w jednym z ośrodków jazdy konnej. W miejscu tym można nauczyć się jeździć konno lub udać się na przyjemną przejażdżkę – bryczką lub tramwajem konnym. Wkrótce w gminie powstaną ścieżki konne. Po galopie odpoczniemy wśród łąk i lasów w kujawskim gospodarstwie agroturystycznym.

Regionalna kuchnia

Nasz region słynie również z przepysznych potraw, które są przygotowywane według starych receptur. Chciałabym Was poczęstować kujawskim żurkiem, przyrządzonym na swojskim zakwasie, wiejskim chlebem z chrupiącą skórką oraz ogórkami małosolnymi. Spróbujcie! Aż palce lizać.

O PROJEKCIE

Kolorowanka „Podróże Oleńki po gminie Aleksandrów Kujawski” to efekt współpracy Centrum Rozwoju Lokalnego (CRL) z Gminą Aleksandrów Kujawski. Celem publikacji jest edukacja najmłodszych mieszkańców w zakresie ich rodzimej historii i kultury oraz promocja atrakcji turystycznych wśród osób odwiedzających Gminę Aleksandrów Kujawski. Kolorowanka powstała w ramach ogólnopolskiej akcji społecznej pod hasłem „Gmina jak malowana”. Została dofinansowana ze środków pochodzących z 1 proc. podatku, przekazanych na rzecz CRL.

O AKCJI 1%

Dzięki porozumieniu zawartemu pomiędzy Centrum Rozwoju Lokalnego a Gminą Aleksandrów Kujawski, możesz wspierać społeczne inicjatywy. Chcemy wspólnie zbierać fundusze na krzewienie lokalnej kultury i tradycji wśród najmłodszych mieszkańców Gminy Aleksandrów Kujawski. Przyłącz się do naszej inicjatywy!

Wystarczy, że w rocznym rozliczeniu podatkowym (PIT), przekazując 1% podatku, wskażesz numer KRS stowarzyszenia:

KRS: 0000 332 814

Cel szczegółowy: Gmina Aleksandrów Kujawski

O CENTRUM ROZWOJU LOKALNEGO

Centrum Rozwoju Lokalnego to stowarzyszenie, którego celem jest wspieranie i inicjowanie pozytywnych zmian w lokalnych społecznościach. Nasze działania opieramy na współpracy z samorządami, instytucjami publicznymi, parafiami, organizacjami pozarządowymi.

**CENTRUM
ROZWOJU
LOKALNEGO**

Centrum Rozwoju Lokalnego
ul. Senatorska 14
42-400 Zawiercie
tel./fax: 32 67 020 14
e-mail: crl@crl.org.pl
www.crl.org.pl
KRS: 0000 332 814

Gmina Aleksandrów Kujawski
ul. Słowackiego 12
87-700 Aleksandrów Kujawski
tel. (054) 282 20 59
www.gmina-aleksandrowkujawski.pl

Autostrada A1 zwana „Bursztynową”

Przedszkole przy Zespole Szkół w Stawkach

Sanktuarium Matki Bożej „Pani Kujaw” w Ostrowąsku

ISBN: 978-83-64909-02-3